

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ**E_3.Ιλ3Α(ε)**

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 25 Απριλίου 2026
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ**ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ****ΘΕΜΑ Α**

A1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α.** «Εκδοτικό δικαίωμα (Εθνική Τράπεζα)»
- β.** «Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (Ε.Α.Π)»
- γ.** «Συνθήκη Λονδίνου (30 Μαΐου 1913)»

Μονάδες 15

A2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πληροφορία και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πληροφορία είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πληροφορία είναι λανθασμένη:

- 1.** Η διάνοιξη της διώρυγας του Σουέζ ξεκίνησε το 1869.
- 2.** Κατά το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα οι υποψήφιοι βουλευτές προέρχονταν από όλα τα κοινωνικά στρώματα.
- 3.** Στις 10 Μαρτίου 1921 ο μητροπολίτης Αμάσειας Γερμανός πρότεινε στον υπουργό εξωτερικών Μπαλτατζή συνεργασία με τους Κούρδους και τους Αρμένιους εναντίον του κινήματος του Κεμάλ.
- 4.** Ο Αλέξανδρος Ζαΐμης ανέλαβε τα καθήκοντα του ύπατου αρμοστή της Κρήτης στις 14 Αυγούστου 1906.
- 5.** Η Σύμβαση της Λοζάνης (30 Ιανουαρίου 1923) καθιέρωσε για πρώτη φορά τη μαζική μετακίνηση πληθυσμών και είχε υποχρεωτικό χαρακτήρα.

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ**E_3.Ιλ3Α(ε)**

A3 Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά ξεκινώντας από αυτό που συνέβη παλαιότερα και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Παραίτηση κυβέρνησης Δραγούμη.
- β. Πρώτο Πανελλήνιο Συνέδριο στο Ταϊγάνιο.
- γ. Πρώτη δημόσια εμφάνιση του Βενιζέλου ως ελλαδίτη πολιτικού.
- δ. Επανάληψη του πειράματος της διχοτόμησης του χαρτονομίσματος.
- ε. Ίδρυση Ταμείου Περιθάλψεως Προσφύγων.

Μονάδες 5**ΘΕΜΑ Β**

B1. Να αναφερθείτε:

- α) στην οικονομική πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου 1920 μέχρι την Μικρασιατική καταστροφή (1922) (Μονάδες 7) και
- β) στην οικονομική λύση που υιοθέτησε η ελληνική κυβέρνηση μέχρι την οριστική αποπληρωμή της αξίας της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων (Μονάδες 5).

Μονάδες 12

B2. Να παρουσιάσετε τα συνέδρια που διοργανώθηκαν για την προώθηση του Ποντιακού Ζητήματος από το 1917 μέχρι το 1921 από τους Έλληνες του Πόντου και της Διασποράς.

Μονάδες 13**ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ****ΘΕΜΑ Γ**

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται να αναφερθείτε:

- α) στα αίτια που οδήγησαν στους δύο εμφυλίους πολέμους στην Ελλάδα το 1824-1825 χωρίς να αναφέρετε τα αποτελέσματά τους (Μονάδες 11)
- β) στη δημιουργία και στα χαρακτηριστικά των τριών πρώτων ελληνικών κομμάτων. (Μονάδες 14)

Μονάδες 25

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ**E_3.Ιλ3Α(ε)****ΚΕΙΜΕΝΟ Α**

Η οριζόντια διάκριση «Στρατιωτικών» και «Πολιτικών» του Αγώνα περιορίστηκε στην Πελοπόννησο, ανάμεσα στους προκρίτους αφενός και τους ενόπλους αφετέρου. Ο Κολοκοτρώνης υπήρξε ο ηγέτης των «Στρατιωτικών» και ο Ανδρέας Ζαΐμης των «Πολιτικών». Καμιά από τις δύο ομάδες δεν διακρίθηκε για τη δημοκρατικότητά της. Οι στρατιωτικοί έκλιναν προς μια λαοφιλή δικτατορία, και οι πολιτικοί προς ένα ολιγαρχικό σύστημα. Στη Δεύτερη Εθνοσυνέλευση, στο Άστρος (Δεκέμβριος 1822) τα δύο στρατόπεδα επανεμφανίστηκαν δριμύτερα. Ο Κολοκοτρώνης, ο οποίος στο μεταξύ είχε διαδεχθεί τον Αλέξανδρο Υψηλάντη στην ηγεσία των «Στρατιωτικών», αντλούσε αίγλη από τις νίκες του επί του Δράμαλη. Σχημάτιζε παράλληλα τη φατρία του με πελατειακά δίκτυα τα οποία τροφοδοτούσε με τη λεία του πολέμου και τους φόρους που συγκέντρωνε από τις απελευθερωμένες περιοχές της Πελοποννήσου.

Θάνος Βερέμης, **Δόξα και αδιέξοδα – Ηγέτες της νεοελληνικής ιστορίας**, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2016, σελ. 78-79.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Από τις αρχές του 1823 η αντίθεση στρατιωτικών- πολιτικών άρχισε να παίρνει σημαντικές διαστάσεις: στην Πελοπόννησο ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης με τους κοτζαμπάσηδες, στην Ανατολική Στερεά ο Οδυσσέας Ανδρούτσος με τον Άρειο Πάγο και στη Δυτική ο Καραϊσκάκης με τη Γερουσία της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (Μαυροκορδάτος). Κατά τη δεύτερη Εθνοσυνέλευση στο Άστρος (Μάρτιος- Απρίλιος 1823) τα πολιτικά πάθη οξύνθηκαν. Η Συνέλευση αποδέχτηκε τον Οργανικό Νόμο της Επιδαύρου, κατήγγινε τα τοπικά πολιτικά σώματα για να πλήξει την Πελοποννησιακή Γερουσία, που ήταν σύμμαχος του Κολοκοτρώνη και των στρατιωτικών και, για να ενισχύσει το κύρος της κεντρικής κυβέρνησης, κατήγγινε τον τίτλο του Αρχιστράτηγου του Κολοκοτρώνη. [...] Από το 1823 προσδιορίζεται χρονικά η γένεση των τριών πολιτικών κομμάτων, του αγγλικού, του γαλλικού και του ρωσικού με αρχηγούς τους Μαυροκορδάτο, Κωλέττη και Κολοκοτρώνη, που απηχούσε τον ανταγωνιστικό ρόλο των τριών μεγάλων δυνάμεων στον ελληνικό χώρο. Στις αρχές του 1824 άρχισε να εκφυλίζεται το ελληνικό επαναστατικό κίνημα με την έκρηξη του πρώτου εμφυλίου πολέμου, που έφερε αντιμέτωπους τους στρατιωτικούς και τους πολιτικούς, ενώ ταυτόχρονα υπογράφονταν στην Αγγλία το πρώτο δάνειο των 800.000 λιρών με εξευτελιστικούς όρους για τους Έλληνες. [...] Η δεύτερη φάση του εμφυλίου πολέμου διαδραματίστηκε μετά τον Ιούλιο του 1824 σ' ολόκληρη την Πελοπόννησο και έληξε με τη φυλάκιση του Κολοκοτρώνη μέσα στην Πελοπόννησο από ρουμελιώτικα στρατεύματα, που καταπίεζαν του Πελοποννήσιους και λεηλατούσαν τα χωριά τους.

Α. Κ. Βακαλόπουλος, **Νεοελληνική Ιστορία 1204-1940**, εκδ. Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 1990, σελ. 125-130.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ**E_3.Ιλ3Α(ε)****ΚΕΙΜΕΝΟ Γ**

[...] Λίγο πριν την άφιξη του Όθωνα στην Ελλάδα ήταν σαφές η ύπαρξη τριών κομμάτων στον ελλαδικό χώρο: του αγγλικού, του γαλλικού και του ρωσικού. Κατά τον Ι. Πετρόπουλο: «Το καθένα, με τον ιδιαίτερο προσανατολισμού του στην εξωτερική πολιτική και στο συνταγματικό ζήτημα· το καθένα υπό την ηγεσία μιας από τις τρεις προσωπικές φατρίες· το καθένα με την ενθάρρυνση και την υποστήριξη ενός από τους τρεις αντιπρόσβεις». Τρεις ήταν κατά βάση οι παράγοντες που συνέβαλαν [...] στη διαμόρφωση αυτών των «κομμάτων». Πρώτα, η αρκετά μακρά και ισχυρή διακυβέρνηση του Καποδίστρια είχε δώσει στον ίδιο τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί τη δημοτικότητα του και την κρατική μηχανή για να συγκροτήσει ένα καλά οργανωμένο κόμμα με ευρεία λαϊκή υποστήριξη. Δεύτερο, η παρουσία των αντιπρόσβειων και των ξένων ναυάρχων που εκπροσωπούσαν την ξένη επιρροή αποτελούσε μια δύναμη που μπορούσε να κατευθύνει και στην οποία μπορούσαν να απευθύνονται όλοι όσοι βρίσκονται στο πολιτικό προσκήνιο, γεγονός που έδινε στα κόμματα αυτά συνέχεια και διάρκεια. Τέλος, η δολοφονία του Καποδίστρια και ο εμφύλιος σπαραγμός του 1832 είχαν δημιουργήσει έντονες πικρίες ανάμεσα στο αγγλικό και στο γαλλικό κόμμα, με επακόλουθο να ενισχυθεί η εσωτερική συνοχή τους και να καταστεί σαφέστερος ο διαχωρισμός των οπαδών τους ενός από το άλλο.

Β. Π. Πετρίδης, *Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία*,
εκδόσεις Γκοβόστη, Αθήνα 2000, том. Α', σελ. 148.

ΘΕΜΑ Δ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να παρουσιάσετε:

- α) τα προσφυγικά ρεύματα από τη Μακεδονία και τον Όλυμπο κατά την περίοδο του Αγώνα της ανεξαρτησίας και τις συνθήκες που δημιούργησαν εντάσεις στις σχέσεις τους με τον εγχώριο πληθυσμό (Μονάδες 13) και
- β) τις προσπάθειες των οθωνικών κυβερνήσεων για την αποκατάσταση των Μακεδόνων προσφύγων. (Μονάδες 12)

Μονάδες 25**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**

Στις 20 [Σεπτεμβρίου 1823] στη Σκιάθο. Οι κάτοικοι παραπονέθηκαν για τις καταπιέσεις από τα στρατεύματα που είχαν καταφύγει στο νησί ύστερα από την καταστολή του ξεσηκωμού στον Όλυμπο και τη Θεσσαλία. Έγινε σύσκεψη των καπεταναίων στην καγκελαρία. Ήταν γύρω στους 2.000 και ύστερα από τη διαπραμάτωσή τους στη Σκιάθο έγιναν η μαστίγα του νησιού. Λεηλατούσαν τα μαγαζιά, λήστευαν τους κατοίκους, άρπαζαν τη σοδειά. Οι Σκιαθίτες κατέφυγαν σ' ένα μικρό φρούριο, στην κορυφή του λόφου, εγκαταλείποντας τα σπίτια τους στο έλεος των

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Ιλ3Α(ε)

στρατιωτών. Εγκαταστάθηκαν και εκείνοι σαν νοικοκυραίοι και δεν ήθελαν να φύγουν από το νησί για να πάρουν μέρος στον Αγώνα. Αρχηγοί τους ήταν ο Καρατάσος, Βίνος, Διακόπουλος, Βελέντζας και Γούλας. Ανάμεσα στους καπεταναίους και ο Περραιβός, υπουργός Πολέμου, που ήρθε στη Σκιάθο με πολεμοφόδια από τον Μωριά. Οι καπεταναίοι δέχτηκαν να μπαρκάρουν τα στρατεύματα αν φυσικά θελήσουν. Αλλά τα πληρώματα των караβιών αρνήθηκαν με επιμονή να τους παραλάβουν.

Από το ημερολόγιο του George Javris, Αμερικανού εθελοντή στον Αγώνα, στο Κυριάκος Σιμόπουλος, **Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα του '21**, τόμ. 2, σελ. 184.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο μέγας συνωστισμός των Θεσσαλομακεδόνων, η κακή τροφή αυτών, η οποία συνίστατο εις άρτον παρασκευαζόμενον από «λιοκούκουτσο»¹ και η εν γένει υπό αθλίων όρους διαβίωσίς των ηπειλούν την εμφάνισιν επιδημικών νόσων. Πιεζόμενοι δε υπό της ανάγκης επώλουν πολυτιμώτατα πράγματα εις ευτελεστάτην τιμήν και απηλπισμένοι εκ της παρούσης δυστυχίας των έκαμνον συνεχώς αγρυπνίας και λιτανείας πανημερίους.

Α. Κ. Βακαλόπουλος, **Πρόσφυγες και προσφυγικόν ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821**, Ιστορική Μελέτη, εν Θεσσαλονίκη 1939, σελ. 25.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

[Οι Μακεδόνες] επί του Κυβερνήτου είχαν μεταφερθεί εκ των Βορείων Σποράδων εις την Μεγαρίδα, όπου οργανώθηκαν στρατιωτικώς και οποθεν έδρασαν δια την απελευθέρωσιν της Στερεάς Ελλάδος. Επόμενον λοιπόν ήτο να επιζητήσουν να συνοικισθούν εις τόπον της Στερεάς Ελλάδος και μάλιστα προς τα σύνορα της Θεσσαλίας. Η επί του συνοικισμού των Μακεδόνων επιτροπή [...] δι' εγγράφου της από 9 Ιανουαρίου 1837 [...] αναφέρει μεταξύ των άλλων ότι οι Μακεδόνες υπό την σκέπην του βασιλέως Όθωνος συνοικίζονται εις την Αταλάντην της Λοκρίδος, όπου κτίζουν πόλιν φέρουσα το όνομα Νέα Πέλλα. Εις την πόλιν ταύτην έχουν ήδη εγκατασταθή 70 οικογένειαι Μακεδόνων «και άλλαι περί τας τετρακοσίας, καταγραφείσαι μέχρι τούδε εις τους καταλόγους, δεν εδυνήθησαν διά την έλλειψιν μέσων να αποκατασταθώσιν ακόμη». Εν τέλει παρακαλούν τον βαρόνον Μπέλλιον [...] ² ν' αναλάβη την σύναξιν εράνων μεταξύ των εν Ευρώπη εγκατεστημένων συμπατριωτών των διά την περάτωσιν του συνοικισμού της Νέας Πέλλης και την ενίσχυσιν της πνευματικής και οικονομικής ζωής αυτής.

Α. Κ. Βακαλόπουλος, **Πρόσφυγες και προσφυγικόν ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821**, Ιστορική Μελέτη, εν Θεσσαλονίκη 1939, σελ. 170.

¹ «λιοκούκουτσο»: το κουκούτσι της ελιάς.

² Κωνσταντίνος Βέλλιος ή Μπέλλιος: διαπρεπής μεγάλεμπορος και χρηματιστής από τη Βλάστη Κοζάνης ο οποίος ζούσε στη Βιέννη.